

Ved den redaktionelle afslutning af denne redegørelse er antallet af fuldtidsledige (sæson-korrigerede) på landsplan forøget fra ca. 51.000 i oktober 2008 til ca. 70.000 personer i februar 2009, hvilket svarer til en stigning på 36 pct. Der er imidlertid store forskelle i forhold til stigningens størrelse i de enkelte landsdele – fra 13 pct. på Bornholm til 71 pct. i Vestjylland. Det er i den forbindelse vigtigt at hæfte sig ved, at stigningerne generelt sker fra et historisk lavt udgangspunkt, hvorfor relativt små bevægelser i det faktiske antal ledige kan give sig udtryk i store procentvise udsving. I faktiske tal er der f.eks. tale om en stigning på ca. 2.000 fuldtidsledige i Vestjylland.

Udviklingen har imidlertid ikke ændret ved, at ledighedsprocenterne for de enkelte landsdele ligger relativt tæt på hinanden og landsgennemsnittet for februar 2009 på 2,5 pct. Kun Bornholm, København by og Nordjylland, hvor ledigheden udgør henholdsvis 4,8, 3,4 og 3,2 pct. af arbejdsstyrken, skiller sig lidt ud, mens ledigheden i eksempelvis Vestjylland befinder sig på 2,2 pct.

De foreliggende ledighedsstatistikker indikerer således ikke, at stigningen i ledigheden ændrer systematisk på de regionale forskelle. Det er imidlertid endnu for tidligt at foretage konklusioner på denne udvikling, da ledigheden forventes at stige yderligere i løbet af 2009, og fordi en del af de varslede afskedigelser endnu ikke lader sig aflæse i statistikkerne.

Udviklingen på de regionale arbejdsmarkeder er dog ikke nødvendigvis så entydig, som den stigende ledighed umiddelbart giver indtryk af. Der er således en del brancher – herunder inden for den offentlige sektor – hvor der fortsat er stor efterspørgsel efter arbejdskraft. Endvidere har regeringen sat en række vækstinitiativer i værk. Disse vil have en modvirkende effekt på stigningen i ledigheden – bl.a. inden for bygge- og anlægssektoren.

Samlet set indebærer udviklingen på arbejdsmarkedet store udfordringer for beskæftigelsesindsatsen i alle dele af landet i den kommende tid. Det gælder både i forhold til hurtigst muligt at få omskølet og opkvalificeret de personer, der mister et arbejde, men også i forhold til de lidt mere langsigtede rekrutteringsproblemer, der under alle omstændigheder vil opstå, når de store årgange på arbejdsmarkedet går på pension.

Det sætter også store krav til arbejdsstyrkens uddannelsesniveau, der generelt er en afgørende faktor for skabelsen af regional vækst. I den

forbindelse kan det konstateres, at der fortsat er væsentlige regionale forskelle i uddannelsesniveaet. Det gælder både i forhold til andelen af 25-64 årige med en videregående uddannelse og andelen af ungdomsårgangen 2006, der forventes at tage en ungdomsuddannelse. I alle regioner har der endvidere været et mindre fald fra 2004 til 2006 i andelen af en ungdomsårgang, der forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse. Der er som led i Aftale om udmøntrning af globaliseringspuljen iværksat en lang række initiativer rettet mod bl.a. at reducere frafaldet på erhvervsskolerne.

I forhold til fordelingen af den skattepligtige indkomst er de regionale forskelle blevet indsnævret i løbet af de seneste år. Dette blev også dokumenteret i sidste års status for den regionale udvikling, men tendensen er fortsat indtil 2007, hvorfra de seneste tal er tilgængelige. Det betyder også, at en eventuel effekt af finanskrisen ikke kan aflæses på nuværende tidspunkt.

Befolkningsvæksten er fortsat skævt fordelt, idet flere områder i det østlige Jylland og store dele af Sjælland oplever en høj befolkningsvækst, mens en række kommuner i bl.a. Nordjylland, Sydvestjylland og på de mindre øer oplever befolkningsfald. Det følgende kapitel beskæftiger sig mere indgående med, hvad der kan være årsagerne til denne udvikling.

Ovenstående status for den regionale udvikling har især fokus på de regionale forskelle på tværs af landet. I 2009 har OECD på foranledning af Region Hovedstaden og Københavns Kommune udarbejdet en rapport om hovedstadsområdet konkurrenceevne, hvor regional udvikling i stedet betragtes ud fra et storbyperspektiv. OECD konkluderer, at hovedstadsområdet på en række områder kun klarer sig gennemsnitligt i sammenligningen med andre OECD-storbyområder.

## BOSÆTNING OG PENDLING

En af de største regionalpolitiske udfordringer i Danmark er at understøtte en mere afbalanceret regional befolkningsudvikling. Det samlede befolkningstal er vokset støt, mens en del udkantsområder i en årrække har oplevet nettoaflytning og befolkningsfald. Denne udvikling er sket sideløbende med, at Danmark har oplevet en øget koncentration af den økonomiske aktivitet, hvilket imidlertid ikke har skabt større regionale indkomstforskelle – de er tværtimod blevet